

nimajo za to veležno napravo, brez katere prizadete občine ne morejo izhajati.

Naš beograjski poročevalec nam poroča, da so knjetje, ki so kupili po preobratu od graščaka v Ebensfeldu pri Ptujju več gozdnih parcel, postali pravomočni lastniki kupljenih gozdov. Ptujjskega trgovca Čučeka, ki je kupil graščino v Ebensfeldu, ne zade v celih zadevi prav nikaka krivda.

V pojasnilo. Iz Rečice ob Savinji nam poročajo: Pri nas sta dva Stiglica: Prisljan in Čujež. Prisljan zvest pristaš KZ., pa tudi Čujež, dober, blag mož, ki nam je stal vedno ob strani. Njegova dvorana nam je bila vedno na razpolago. Pri njem so se vršili vsi naši shodi in naša zborovanja. Toliko v pojasnilo na Gospodarjevo notico, da se razumemo.

Smrt blagega moža. Od Velike nedelje nam poročajo: V sredo zvečer je tukaj preminul po kratki mučni bolezni, previden s sv. zakramenti naš nepozabni dedek Marko Zemljčič, star 85 let. Pokojni je bil mirmega značaja in delaven mož do konca. Pogreb se je vršil v soboto ob obilni udeležbi. Prirčna hvala vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti! Naj počiva v miru!

Umrli je pri Sv. Antonu na Pohorju prijubljeni in zgledni posestnik ter skrben oče Matija Kanop, pdm. Lešnik. Pogreb se je vršil ob velikanski udeležbi. Prav topla zahvala vsem spremljevalcem blagopokojnega. Posebna zahvala pa g. župniku zares ganljivi govor ob grobu.

Smrt skrbne matere. V Orešju pri Olimju je umrla kmetica Ana Skorjanec. Bila je vrla gospodinja in skrbna mati devetero vzornih otrok. Doživela je dan zlate poroke dne 29. januarja t. l. Radi hude zime je čakala, da bi zamogla to redko slovesnost obhajati v cerkvi, pa je mesto te poprej zdrknila v hladni grob. Pokoj njeni blagi duši, njenega vrliga moža in družino pa naj Bog tolaži ob tej bridki izgubi!

Umrli je v visoki starosti 84 let kmetica Marija Kamenšek iz Vinca, Sv. Križ pri Slatini. Rajna je bila blagega in usmiljenega srca in vsak, kdor jo je poznal, jo je spoštoval. Bila je globoko verska žena, ki je vse svoje otroke vzgojila v verskem duhu. Bodi ji zemljica lahka!

Pred mariborsko poroto se je dne 7. t. m. zagovarjala neka Antonija Zorjan, ki je obdolžena, da je svojega moža a toporiščem s tako silo udarila po glavi, da je umrl. Obtoženka je pri razpravi v lanskem letu obdolžila tega umora svojega očeta, vsled česar je bil nje oče 59letni Franc Hvalič svoj čas v preiskovalnem zaporu, a pozneje zopet izpuščen. Obtoženka se je zagovarjala, češ, da jo je oče prisilil, da je vzela krivdo nase. Desetletna rojenka Marija Spilak je pri zaslišanju izpovedala, da je Antonija Zorjan sama udarila svojega moža po glavi. V svrhu zaslišanja še več drugih prič je bila razprava, ki je trajala od 11. oktobra lanskega leta in je bila že enkrat preložena, zopet v drugič preložena. — Istega dne se je zagovarjal nek Alojzij Novak, ki je obdolžen, da je svojega očima Vilharja udaril po glavi s krampom, kar je povzročilo, da je Vilhar tri dni pozneje umrl. Porota mu je prisodila 8 mesecev težke ječe. Nato so se zaradi ropa zagovarjali posestniki Franc in Jožef Benkič in Mekis, vsi trije iz Prekmurja. Obdolženi so bili, da so oropali Franca Huber in Berto Ziegler ter jima odvzeli 9200 K. Ker se jim krivda ni mogla dokazati, so bili vsi trije oproščeni. — Pred celjsko poroto se je zagovarjal J. Berkovič, obtožen uboja, ker je decembra lanskega leta v neki gostilni v Brezicah z žepnim nožem zabol del posestnika Radanoviča, ki je kmalu nato umrl. Porota je Berkoviču prisodila 5 let težke ječe.

Neodkrit roparski napad. Brežiška okolica je že od nekdaj na nevale vrednem glasu, da se radi po njej klavijo razni nevarni uzmoviči, razbojniki ter roparji. Te dni se je vlačil v noči iz neke gostilne v Dobovi v domačo vas Mihalovec, posestnik Ivan Jurkas. Med potjo ga je napadel od zadej z nožem neznan ropar, in ga 8 cm na globoko zabol del v hrbet in v pljuča. Ubogi Jurkas se je vsled rane zgrudil v jarek, kjer so ga našli še le drugi dan, a mu je manjkalo 4000 K. Žrtev nočnega napada so prepeljali v brežiško bolnico, O roparju še ni sledu.

Naša monopolna uprava ima nesrečno roko. Enkrat je že spošno znano, da smo država, v kateri raste najboljši tobak in kadijo najslabše cigarete, ker se gleda na profit in ker se pripravljajo tobačnih izdelkov, z izjemo ministrskih cigaret seveda, ne posveča nobena pozornost in da se v državnih tobačnih tovarnah kopiči nered in nesnaga, dočim poskočijo cene izdelkov vsakih par mesecev. Drugič pa vidimo tudi to, da se v drugih vrstah monopola pripravljajo zasebni monopol raznih spekulativnih veriznikov. S soljo se je to že začelo. Monopolna uprava jo ima vedno manj tudi ne ve, kje si jo naj nabavi, pri trgovcih, ki so finančnemu ministru več ali manj blizu, so pa velike zaloge. Monopolna uprava si soli ni pravčasno nabavila, imela je sicer sklenjene pogodbe z liferanti, a vse to se je izgubilo nekje v pisarnah, ali pri upravi sami, ali pa pri finančnemu ministru, kratko rečeno: liferanti odhajajo in pogodbe se razbijajo in posledica tega bo, da postane sol zelega in draga, državna uprava je ne bo imela kje nabaviti in razpisala bo svobodno trgovino. Tedaj pa pridejo vse skrite zaloge raznih veletrgovcev na svetlo po visokih cenah, ki jih bodo sami določali. V tem se vidi, kako gre naša finančna in monopolna uprava tem veriznikom na roko. Pogodbe in akti po pisarnah se niso kar tako izgubili. Visoki uradniki in visoki verizniki v Beogradu to je bratovščina, da ni take. Eden drugega podpira, vsi za profit. Kako bodo s soljo prav kmalu svobodno verizili, se v Srbiji že danes vidi, v Djevdjeliji in drugih južnih krajih se že sedaj plačuje kg po 15, drugod pa po 8 in več dinarjev.

Generala Wrangel, vrhovnega komandanta vseh čet zadnje protisovjetske vojske, ki se je po svojem porazu razpršila po celi Evropi, zlasti pa po Jugoslaviji in Romuniji, so v Beogradu prav slovesno sprejeli. Prispel in nastopil je kot kak pravi poglavar prave in priznane državne sile, posvetoval se je s Pašićem in z drugimi veljaki, sprejemal je beograjske novinarje ter jim dajal razne izjave. Njegov prihod v Beograd baš sedaj, ko se pripravljajo genovska konferenca, je nov poskus in napor protiruske politike. Namen genovske konference je ureditev gospodarskih razmer Evrope in sporazum z Rusijo, ker danes že vsi razsodni politiki vedo, da brez Rusije ni pravega življenja in razvoja v Evropi. Pametni politiki hočejo pot mirnega sporazuma, so še pa tudi taki, ki bi se vedno hoteli ustoličiti carja na Ruskem. Ti zdražljivci in špekulanti imajo največ zaslobe na Francoskem in general Wrangel je njihov agent, ki hoče naše politike utrditi v dosežanjih, za nas tako usodepolni protiruski politiki. Pregovori jih hoče, da bi proti volji svojega naroda delali zapreke miru in sprave in ves sprejem, ki ga pripravljajo temu tujemu agentu, nam kaže, da mu gre do na lim in da nočejo poslušati svojega naroda.

1500 porok v enem dnevu. Na pustno nedeljo dne 26. februarja je bilo v katoliških cerkvah na Dunaju 1500 porok. Izgubila se je deklica Marija Otorepec, rojstni kraj Nezbiše, p. Pristava, stara enajst let. Dotični, pri kateremu se nahaja, naj jo proti povrnitvi stroškov sam javi na naslov: Flor. Verk, posestnik pri Sv. Petru na Medvedovem selu.

Koledarčki K. Z. so zopet dospeli in se dobivajo v tajnistvu SLS v Celju hotel „Beli vol“. Cena 16 K, po pošti 18 K komad. Prosimo vse, ki se niso poravnali zneskov za poslano jim koledarčke in tiskovine za napoved dohodnine, da to storijo, da moremo potem zaključiti račune.

Gospodarstvo.

Davčne knjižice. Poslanec Kranjc je dne 22. decembra 1921 interpeliral finančnega ministra, zakaj davčni uradi davkoplačevalcem ne dajejo davčnih knjižic. Te dni je dobil poslanec Kranjc od finančnega ministra pismen odgovor v katerem pravi minister, da po § 14 ustave velja iz l. 1850 za davčne urade v Sloveniji, morajo davčni uradi potrjevati strankam plačila v davčnih knjižicah. Ta odredba ni bila nikoli ukinjena ali izmenjena in torej velja še danes za vse davčne urade v Sloveniji. Ako pa davkoplačevalec plača davek potom pošne položnice, mora davčni uradnik na podlagi pošne hranilničnega odrezka

potrditi to plačilo v strankino davčno knjižico. Davkoplačevalce opozarjamo, naj se pri tem sklicujejo na naredbo iz l. 1910 in na odgovor finančnega ministra poslancu Kranjcu broj 1219 z dne 24. februarja 1922.

Kmetijski učni tečaj se na drž. vinarski in sadjarski šoli v Mariboru ne morejo redno vršiti radi pomanjkanja sredstev. Da bi se pa vseeno kar mogoče zadostilo najnujnejšim zahtevnim potrebam naših kmetovalcev, zlasti vinogradarjev in sadjarjev, dovoljuje ravnateljstvo pravim zanimanjem (kmetom, kmetijskim sinovom, viničarjem itd.) obisk šole ob najvažnejših praktičnih delih v zavodovih nasadih (v vinogradu, trsnici, sadonosnikih, drevesnicah, na vrtu itd.), za kar zadostuje prijava z dopisnico, na kateri se naznači stroka, za katero se dotičnik zanima, in njega točni naslov. Nj pr. sedaj se vršijo ob ugodnem vremenu trtna rez, grobanje v starejih nasadih za izpolnitev praznih mest, snaženje in pomlajevanje sadnih dreves, oskrba drevesnice, naprava gnjakov idr. K pozneje se vršečim delom se priglaseci pozovejo pismeno. S seboj morajo prinesiti potrebno orodje (škarje, nož, po možnosti žagico). Stanovanje in hrano si mora vsakdo sam preskrbeti izven zavoda. V mnogih slučajih bo koristno že tudi samo enodnevno praktično sedelo pod strokovnim vodstvom, kojemu se mora glede reda in dela vsakdo podvreči brezpogojno.

Vinske cene v južnih krajih naše države. V Dalmaciji plačujejo vino 1300—1400 K hl, v Vršču 9% vino po 13 K liter, 10% 14—16 K liter. Vina se proda v Dalmaciji zelo malo. Boljše hercegovo vino stane liter 17—25 K, boljše pa 26—28 K liter.

Državna žrebčarna proda 2 toplokrvna žrebca stara 10 let, 2 toplokrvna žrebca stara 14 let, 1 mrzlokrvnega žrebca starega 5 let, 6 mrzlokrvnih žrebet dvehletnih, 6 mrzlokrvnih žrebet enoletnih. Žrebce se lahko pogleda v državni žrebčarni na Selu pri Ljubljani, žrebeta pa v drž. žrebetišču na Brdu pri Kranju. Pismene ponudbe z označbo ponudne svote je vpslati poveljstvu državne žrebčarne do 16. marca. Ponudbam je priložiti kot vadij 10 odstotkov ponudene cene.

Cene za seno. Na sobotni mariborski trg so pripelja 19 vozov sena, 6 vozov otave in 28 vozov slame. Seno so kupovali po 680—800 K, otavo po 800 K in slamo po 500—520 K meterski stot.

Cene poljskim pridelkom. Iz vseh delov naše države prihajajo poročila o silnem naraščanju cen za poljske pridelke. V Somboru je bil dovoz slab, popraševanje pa zelo živahno, cene naraščajo. Pšenica že stane po 2000 do 2020 K meterski stot, koruza 1460 do 1480, oves 1300 do 1320 K. Tudi v Novem Sadu naraščajo cene stalno. Pšenica stane 1950 do 1980, oves 1260 do 1280, koruza 1440 do 1460 K meterski stot, moka nularca 25 do 25 in pol, moka štev. 2 po 24 do 24 in pol, krušna moka 22 do 22 in pol kron kg, otrobi 1000 do 1020 kron q. Ako pomislimo, da je v mescu avgustu lanskega leta stal n. pr. v Novem Sadu meterski stot pšenice 900, a danes pa že stane 1980 kron, je potemtakem narasla cena pšenice za 120 odstotkov.

Tržne cene v Mariboru. Na sobotni mariborski trg so pripeljali šeparji 14 vozov svinjskega mesa, cene za špeh so bile od 75—85 K za kilogram, cene za svinjetino pa 70—90 za kg. Krompirja je bilo 28 vozov, kilogram po 6 K, kilogram čebule po 28—30 K, nadalje 4 vreče pšenice liter po 17 K, 3 vreče rži liter po 11 K, 5 vreč ječmena, liter po 10 K, 12 vreč koruze, liter po 14 K, 15 vreč ovs, liter po 8 K, 3 vreče ajda, liter po 10—12 K in 2 vreči prosa liter po 12 K, 20 kokoši komad po 150 do 200 K, 8 gosi komad po 250—350 K, 5 puranov, komad po 300—350 K, 25 kuncev, komad po 30—50 K in nekaj kozličkov komad po 240—260 K. Fižol je štel 12—14 K, česen 28—30 K kg, kisl zelje 16—20 K, kisl repa 8 K, šopek peteržilja 2—3 K, kupček špinacije 2 K, kg jabolok 28 K, suhe sirve 36 K, liter mleka 10—11 K, kg surovega masla 140—160 K, masti 95 do 100 K, jajce komad po 6—8 K.

Sajenje tobaka v Sloveniji leta 1922. Uprava Državnih Monopolov je za leto 1922 odobrila sajenje tobaka v Sloveniji v okrajnih glavarstvih: Celje, Ljutomer, Maribor, Ptuj, Doinja Lendava in Murska Sobota. Odkupne cene na

sproti lanskim povišane za povprek 50% in so v posameznostih razvidne iz oglasov, ki se te dni dopošljejo občinam, katerih se tiče. Županstva v gori navedenih bodo prejela prijave za gojenje do 31. marca 1922.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatenu živahno popraševanje po hmelju. Hmelj boljše kakovosti so prodajali po 3000 do 3200 K za 50 kg, za hmelj prvovrstne kakovosti so plačevali po 3400 K za 50 kg. Zelo živahno je tudi popraševanje po tujem hmelju.

Stanja papirnatega denarja je pri nas padlo. Narodna banka v Beogradu izkazuje 22. februarja t. l., da je pri nas v prometu za 4.418.507.667 Din. papirnatih bankovcev. Od zadnjega izkaza Narodne banke o prometu naših papirnatih bankovcev se je stanje novcev zmanjšalo za 11.229.005 Din.

Dopisi.

Mozirje. Naš odbor KZ je v svoji seji dne 26. februarja soglasno sprejel sledeče resolucije: 1. Odločno protestiramo proti sklepu višjega šolskega sveta v Ljubljani, po katerem bi se odpravile vse šolske svete maše razen ob državnih praznikih in otrokom ne bi bilo treba obiskovati kršč. pouka v šoli. 2. Zahtevamo tak lovski zakon, da se bo kmet lahko branil škodljivcev, kakor so zajec, lisica, jazbec itd. 3. Zahtevamo, da se vojaški novinci vežbajo bližje doma, da smejo brati naše časopise in da se jim ne vsiljuje cirilica. 4. Potrebščine, ki se doma ne pridelujejo, naj bodo carine proste, naloži pa naj se carina na uvoz lesa. 5. Razpišejo naj se čim prej nove volitve.

Sv. Jurij ob Taboru. V zadnji mesečni seji naše Kmetске zveze smo razpravljali o preureditvi lovškega zakona. Odločno smo zahtevali, da sme zajca, največjega škodljivca popolnoma svobodno vsakdo in ob vsakem času ubiti. Zajec ne škoduje samo sadnemu drevju in ne samo po zimi, ampak čisto obgloda sadno dreve tudi poleti, posebno v sadonosnikih v bližini gozdov. Tudi pri fižolu, zelju dela zajec mnogo škode. V korist splošnosti je treba tega škodljivca popolnoma uničiti. Opozarjamo naše poslance, da zastavijo vse moči, da dosežejo tozadevno postavo! Tudi o našem bralnem društvu smo govorili, katero je treba zopet poziviti. Naši mladinski društvi, Orla in Orlico moramo tudi odrasli podpirati in se njih prireditve udeleževati. Tako bomo delali mladini novega poguma za njihovo izobraževalno delo!

Sv. Jošt na Kozjaku. „Na planinah je lustno biti“, veli stara slovenska pesem. In kako je bilo veselo, ko so si v letošnjem pustu kar trije pari podali roke v znak zakonske ljubezni in zvestobe. Miha Ramšak, pd. Sedovnik, si je izbral Glažarjevo Cilko, vrlo cerkveno pevko, da mu z veseljo pesmijo olajša truda in trpljenja težki jarem življenja. Jože Vratnar je ponudil roko celo „Cesarjevi“ hčeri Mariji Hriberšek in jo pripeljal pred oltar. Tudi Kotnikovem Francu je bilo predolg čas v samskem stanu in si je privzel Alojzijo Borovnik, p. d. Krempljevo kot zvesto družico za na pot življenja. Vsem novoporečencem kličemo: Na mnoga srečna desetletja. Bog daj obilo blagoslova!

Petrovče. Daljnim in bližnjim romarjem dobro znana prelapa cerkev Matere božje v Petrovčah je oskrbljena tudi s prekrasnim zvonjem. Že v začetku l. 1919 so žrtvovala dobrodelne spodbude vasi lepe žalske župnije znatne svote za nabavo dveh težkih, krasnih zvonov (1260 kg in 541 kg), ki so jih v veliko radost vseh dobrih domačinov izgotovile Strojne tovarne in livarne v Ljubljani. Radost je zaplakalo verno ljudstvo, zaslišavši mile zvoke teh novih klicarjev k bogoslužnim opravilom. A nekaj pa je motilo njegovo razpoloženje. Stari zvon, ki mu je nemila vojska še prizanesla, in ga pušala v stolpnih linah, se s svojim izpetim glasom ni mogel družiti s svojima novima tovarišema. Treba mu je bilo torej obnove, storiti ga težjeja. Mislijo se je prvotno na ubrano trizvočno zvonjenje, kakor je bilo pri večini cerkva pred vojno v navadi. Oprijeli pa smo se končno mnenja priznanega glasbenika in strokovnjaka glede zvonov, g. kanonika dr. Franca Kimoveca v Ljubljani, ki ga je zastopal v Cerkvem Glasbeniku. Odločno se namreč tamkaj bo